

SPIS TREŚCI

Miasto to też Twój dom	2
Drogi i bezdroża wędrownego świata zwierząt - cz. 7.	4
Likwidujemy zielone pustynie	7
Apiterapia	9
Problem masowych pojawów szkodników w lasach Polski południowo - wschodniej i możliwości ich zwalczania - cz. II	12
Nowe polskie nazwy ssaków	14
Bolesław Hryniewiecki - nestor polskich przyrodników	16
Za Wincentym Polem po świecie, przez życie	18
Inauguracja Roku Sienkiewiczowskiego w Dworku W. Pola w Lublinie	20
Spotkania Przy Pomnikach Przyrody	22
Zimowe ptakolice 2016 już za nami	26
Chcesz żyć? Noś odblaski. Włącz myślenie.	28
Rower, zdrowie, turystyka i bezpieczeństwo.	31
Kącik filatelistyczny	35

Wydano dzięki współfinansowaniu

Wydziału Ochrony Środowiska UM Lublin

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Od redakcji

Witam w kolejnym, drugim już w tym roku numerze Zielonego Biuletynu. Wiosna zachwyca nas najpiękniejszym miesiącem - majem. Wszystko budzi się do życia. Roślinność wybucha soczystą zielenią - chce się żyć. Za nami już majowe święta ekologiczne m.in. Święto Polskiej Niezapominajki, obchodzone 15 maja; Międzynarodowy Dzień Roślin (18 maja). 31 maja obchodzimy w Polsce Dzień Bociana Białego, a od 1 do 7 czerwca trwa Święto Lasów i Leśników pn. „Dni Lasów i Zadrzewień”.

Coraz większymi krokami zbliża się lato i upragnione wakacje. Jest to świetna okazja do zachwycenia się pięknem przyrody i poznawania jej podczas spacerów i wycieczek terenowych. A w obecnym numerze przeczytają Państwo m.in. kolejną część artykułu śp. Prof. Floriana Święsa pt. „Drogi i bezdroża wędrownego świata zwierząt”. A także artykuły dotyczące owadów zapyłających oraz apiterapii, czyli metod leczenia za pomocą produktów wytwarzanych przez pszczoły. Przczytamy także ciekawe teksty o nestorze polskich przyrodników prof. Bolesławie Hryniewieckim oraz dotyczące taksonmii. W numerze zamieszczono również sprawozdanie z najnowszego spotkania przy pomnikach przyrody. Zapraszam serdecznie do lektury i do zobaczenia w kolejnym numerze Zielonego Biuletynu.

Aleksander Szczepański

LOP jest organizacją Pożytku Publicznego.
KRS: 0000113431

Zielony Biuletyn

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

Przewodnicząca:

Anna Mikołajko-Rozwałka

Redaktor naczelny:

Aleksander Szczepański

Członkowie:

Wiesław Piątkowski

Urszula Wołoszyn

Zofia Talarek

Joanna Kurus

Stanisław Kusiak

Korekta:

Elżbieta Więckowska-Kowalska

Skład:

Małgorzata Niecko

tel. 668 273 004

Fotografia na okładce:

Jakub Jach, kl. IV b

Druk:

Drukarnia Comernet Sp. z o.o.

ul. Ceramiczna 24, 20-150 Lublin

tel. 81 452 91 21

Adres redakcji:

Zarząd Okręgowy

Ligi Ochrony Przyrody,

ul. Uniwersytecka 4

20-029 Lublin, tel. 81 532 40 18

nr konta: Millenium Bank
03 1160 2202 0000 0000 8180 3760

www.loplublin.ugu.pl

email:

anmiroz@interia.pl

Fot. Jolanta Dziubińska

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzegamy sobie prawo do adjustacji i skracania artykułów. Nie odpowiadamy za treść zamieszczanych reklam.

Żerują podczas polarnego lata, czyli na półkuli północnej – od czerwca do września, a na półkuli południowej – od grudnia do marca. Stąd też obydwie ich populacje nie mają możliwości kontaktowania się ze sobą. Północna ich populacja specjalizuje się w polowaniu na ławice małych rybek, głównie jak makrela, śledzie, gromadniki i dobijaki. Zaś ich populacja południowa żywi się głównie wielkimi ławicami kryla. Humbaki w górnej szczyście posiadają szczotkę fiszbinów służących do ocedzania złowionego pokarmu zwierzęcego. Ich podgarle z 36 charakterystycznymi fałdami rozciąga się jak harmonia w czasie żerowania. Jednorazowo w rozciągniętej gardzieli mogą nabrać i ocedzić z pokarmu ponad 2000 litrów wody.

Humbaki rozmnażają i odżywiają się w kilkudziesięciu rejonach, zwykle silnie rozproszonych i odległych od siebie. Stąd też rekiny te słyną z regularnych sezonowych najdłuższych migracji wśród wszystkich ssaków. Znane najdłuższe trasy ich wahadłowych wędrówek między rejonami rozrodczymi i żerowiskowymi wynoszą po 8500 km, i trwają po kilka miesięcy. Na ubogich w pokarm trasach wędrówek oraz w miejscach rozrodu zwykle cierpią na niedostatek pożywienia, a wówczas najczęściej wyraźnie głodują. Warto zwrócić uwagę, że humbaki na ogromnych otwartych oceanach bezbłędnie lokalizują ich stałe trasy wędrówne oraz ich rejony rozrodu i żerowiskowe.

W przypadku humbaków do największych ich zimowych rejonów rozrodczych należy przybrzeżne pasmo szelfowych płyczn morskich położonych we wschodniej części Karaibów. Od 1986 r. jest to rejon wielorybi prawnie chroniony. W ciągu 3 miesięcy przypląwa tu ok. 7000 dorosłych humbaków, nie licząc wielu tysięcy młodych.

Każdego roku tysiące humbaków i wiele innych wielorybów ląduje jak samobójcy w płytkich wodach przybrzeżnych lub na skraju lądów w różnych rejonach ich bytowania. W tej sytuacji większość tych nieszczęśników ginie i staje się pokarmem dla padlinożerców. Prawdopodobnie jest to zjawisko naturalne, typowe dla wielorybów, ale tylko dla ich osobników starych i chorych lub dla młodych, niedoświadczonych w pływaniu na dłuższych tradycyjnych ich trasach.

Na humbaki wielorybnicy polowali od początku XX w. Tylko na półkuli południowej zabito ponad 100 000 ich okazów. Aktualnie światowa populacja tego poważnie zagrożonego rekina, nadal odławianego w umiarkowanej ilości, liczy ok. 300 000 okazów.

mgr Aleksandra Łoś, mgr Michał Schulz
- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

LIKWIDUJMY ZIELONE PUSTYNIE!

Owady zapylające się niezbędnym składnikiem biocenozy lądowych - około 1/3 produktów konsumowanych przez człowieka, w tym ponad 50% diety tłuszczowej jest zależna od zapylania. Usuwając z naszego otoczenia rośliny będące źródłem pożywienia zapylaczy i tworząc tzw. „zielone pustynie” przyczyniamy się do zmniejszania ich liczebności. Pomagajmy więc owadom, sadząc rośliny miododajne.

Fot. Michał Schulz Murarka ogrodowa (*Osmia bicornis*) na kwiecie stokrotki.

Termin „zielona pustynia” został wymyślony w Brazylii pod koniec lat 60 i odnosił się do rozległych monokulturowych plantacji drzew, przeznaczonych do produkcji celulozy - głównie do wyrobu papieru. Z biegiem czasu termin ten zaczął być kojarzony z przyszłymi konsekwencjami, jakie owe zielone tereny obsadzone jedynie szybko rozprzestrzeniającymi się drzewami mogą przynieść środowisku:

- pustynnienie,
- erozję,
- eliminację bioróżnorodności (zarówno roślin, jak i zwierząt),
- przesiedlanie się ludności.

Obecnie termin ten odnosi się nie tylko do wielohektarowych plantacji eukaliptusa w Brazylii, ale także do zielonych (zwykle monokulturowych) terenów zlokalizowanych na całym Świecie. „Zielona pustynia” to obszar obsadzony roślinami, które nie kwitną i nie dają pożytku pszczołemu (czyli surowców wykorzystywanych przez pszczoły do produkcji pożywienia). Mogą to być plantacje, ale także pola lub podwórka terenów miejskich, obsadzone jedynie roślinnością trawiastą i drzewami lub krzewami iglastymi, które nie produkują ani pyłku, ani nektaru oraz nie wymagają zapylania do wzrostu i rozprzestrzeniania się.

Fot. Michał Schulz Uczniowie szkoły podstawowej nr 44 stawiają hotel dla zapylaczy na tarasie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Fot. Michał Schulz Kwiaty facelii błękitnej (*Phacelia tanacetifolia*) na balkonie.

Fot. Aleksandra Łoś Odpoczywająca pszczoła miodna (*Apis mellifera*).

Fot. Michał Schulz Hotel dla dzikich zapylaczy na terenach zielonych należących do Zespołu Szkół Rolniczych w Pszczelnej Woli.

Duża część owadów, która znajdzie się na terenie „zielonej pustyni” skazana jest na śmierć głodową, pomimo otoczenia bujną roślinnością. Wszystkim pszczołom (murarce ogrodowej, pszczołom miodnym i trzmielom), a także innym zapylaczom (takim jak motyle nocne i dzienne, chrząszcze oraz muchówki) do życia niezbędne są rośliny miododajne (inaczej zwane nektarodajnymi), które zapewnią im dostęp do pożywienia i pozwalają na utrzymywanie ich populacji w odpowiedniej liczebności.

Do rozwoju i rozprzestrzeniania się obszarów „zielonej pustyni” przyczyniła się moda na eliminację roślin kwiatnych z przydomowych podwórek i placów znajdujących się pomiędzy blokowiskami. Równoważone trawniki, iglaste żywopłoty oraz brak kwitnących drzew są jedną z przyczyn drastycznie zmniejszającej się liczby owadów zapylających. Jednak w łatwy sposób możemy przeciwdziałać zjawisku „zielonych pustyni” i pomóc pszczołom, a także innym zapylaczom, sadząc rośliny miododajne na podwórkach, a nawet w doniczkach na tarasach i balkonach.

Do roślin miododajnych zaliczamy między innymi:

- drzewa takie jak: kasztanowce (*Aesculus hippocastanus*), lipy (*Tilia platyphyllos*, *T. cordata*), klony (*Acer platanoides*, *A. campestre*, *A. pseudoplatanus*);
- krzewy: berberysy (*Berberis*) i doskonale nadający się do tworzenia żywopłotów - ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*);
- wiele gatunków bylin, np.:
 - bluszcz pospolity (*Hedera helix*),
 - chabry (*Centaurea cyanus*, *C. scabiosa*, *C. montana*, *C. jacea*, *C. rhenana*),
 - dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*),
 - facelia błękitna (*Phacelia tanacetifolia*),
 - gorczyce (*Sinapis alba*, *S. nigra*, *Brassica juncea*),
 - jasnota biała (*Lamium album*),
 - jasnota purpurowa (*Lamium purpureum*),
 - kocimiętka właściwa (*Nepeta cataria*),
 - koniczyny (*Trifolium repens*, *T. hybridum*, *T. incarnatum*),
 - mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*),
 - nawłocie (*Solidago canadensis*, *S. virgaurea*, *S. serotina*),
 - oset zwisły (*Carduus nutans*),
 - szalwie (*Salvia officinalis*, *S. pratensis*, *S. verticillata*),
 - wrzos pospolity (*Calluna vulgaris*)
 - żywokost lekarski (*Symphytum officinale*);
- i wiele innych!

Kwiczół

dr Joanna Kurus

Zimowe Ptakoliczenie 2016 już za nami

Akcja Zimowego Ptakoliczenia (dawniej Zimowe Liczenie Ptaków) jest coroczną akcją wzorowaną na brytyjskim „Big Garden Birdwatch”. Odbywa się w ostatni weekend stycznia (w 2016 r. przypadło to na 30 i 31 stycznia).

Zimowe Ptakoliczenie jest organizowane przez OTOP czyli Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Akcja ta polega na liczeniu ptaków, które można przeprowadzić indywidualnie lub w grupie na wycieczce ornitologicznej z przewodnikiem. Miłośnicy przyrody wybierają się na poszukiwanie ptaków zimujących w pobliżu człowieka, w parkach, w ogrodach, na osiedlach, podwórkach. Unika się liczenia ptaków nad rzekami (poza odcinkami śródmiejskimi), jeziorami, w lasach poza miastami.

Z roku na rok coraz więcej osób decyduje się na udział w spacerach ornitologicznych, podczas których wybiera się taką trasę, która nie będzie prowadziła dwa razy przez to samo miejsce, aby unikać powtórnego policzenia tych samych ptaków. Lista takich wycieczek jest zamieszczana na stronie www.otop.org.pl. Można też policzyć ptaki przylatujące do przydomowych karmników, nawet nie ruszając się z domu. Należy policzyć wszystkie osobniki z każdego napotkanego gatunku. Wyniki liczenia przesyła się za pomocą Elektronicznej Karty Obserwacji umieszczonej na stronie OTOP, która pojawia się tuż przed Zimowym Ptakoliczeniem. OTOP na podstawie nadesłanych wyników przygotowuje zestawienie ptaków najliczniej spotykanych zimą w miastach. Te wyniki nie powiedzą nam dokładnie, ile ptaków zimuje w Polsce, ale dzięki zbieranym co roku danym można śledzić zmiany, jakie zachodzą w ptasim świecie i sprawdzić, czy pokrywają się z wynikami naukowymi, opracowywanymi przez profesjonalnych ornitologów.

Zimowe Ptakoliczenie miało miejsce również w Niepublicznej Szkole Podstawowej Skrzydła w Lublinie. Wzięły w nim udział dzieci ze Szkolnego Koła LOP. Spacer ornitologiczny odbył się w wąwozie Czuby. Uczniowie z dużym zaangażowaniem wypatrywali, rozpoznawali i liczyli wszystkie napotkane ptaki. W czasie dwugodzinnego spaceru odnotowano następujące gatunki: gawron - 74, kawka - 32, sroka - 15, mazurek - 21, wróbel - 10, sikora bogatka - 8, gołąb miejski - 6, kwiczoł - 4, gil - 4, modraszka - 3, dzwonec - 1.

Wyniki ogólnopolskie wskazują, że od kilku lat najliczniej odnotowywanym gatunkiem jest krzyżówka. W 2016 r. kolejność ptaków pod względem liczebności przedstawiała się następująco:

1.	krzyżówka	13.	sroka
2.	gawron	14.	sierpówka
3.	wróbel	15.	trznadel
4.	kawka	16.	wrona siwa
5.	bogatka	17.	łabędź niemy
6.	mazurek	18.	kos
7.	gołąb miejski	19.	gil
8.	kwiczoł	20.	sójka
9.	dzwonec		
10.	śmieszka		
11.	czyż		
12.	modraszka		

www.otop.org.pl, Ptaki. Kwartalnik Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, 1/2012.

Gawrony

Dzwonec

mgr Witold Muszyński - Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej

CHCESZ ŻYĆ? Noś Odblaski. Włącz Myślenie

„Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa na drodze musi przebiegać w przychylnej atmosferze całego społeczeństwa.”

Barbara Zarzecka – Warszawa

Edukacja komunikacyjna to inwestycja na przyszłość. Prowadzona systematycznie, przynosi efekty. Proces edukacyjny jest długofalowy, jednak dzięki systematycznej i planowej działalności dydaktyczno-wychowawczej można przygotować dziecko i młodzież do świadomego uczestnictwa w ruchu drogowym, do odpowiedzialności za zdrowie i życie własne oraz innych. W 2004 roku zorganizowaliśmy po raz pierwszy Wojewódzki Konkurs Szkolny pt. „Bądź bezpieczny na drodze”, a Kurator Oświaty w Lublinie objął go swoim patronatem. W trosce o bezpieczeństwo i praktyczne nauczanie wychowania komunikacyjnego uczniów impreza organizowana jest cyklicznie co 2 lata.

W roku szkolnym 2015/2016 Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej już po raz siódmy zorganizowała **Wojewódzki Konkurs Szkolny pt. „Bądź bezpieczny na drodze”**. Hasło VII edycji konkursu brzmiało: **„CHCESZ ŻYĆ? Noś Odblaski. Włącz Myślenie”**. Warunkiem uczestnictwa w konkursie było indywidualne wykonanie pracy plastycznej, komputerowej lub literackiej uwzględniającej tematykę konkursu. Konkurs był dwuetapowy. W etapie szkolnym pracę konkursową należało wykonać do 15 marca 2016 r. Następnie w każdej szkole uczestniczącej w konkursie 3 najlepsze prace z każdej kategorii zostały wysłane na etap wojewódzki. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli. Udział w konkursie był doskonałą okazją do zaprezentowania i promowania ciekawych form edukacji dzieci i młodzieży w zakresie wychowania komunikacyjnego każdej placówki. W VII Wojewódzkim Konkursie Szkolnym pt. „Bądź bezpieczny na drodze” na etapie szkolnym wzięło udział łącznie 583 uczniów z 28 szkół, a najczęściej wykonano prac z grafiki komputerowej, bo aż 441.

Na etap wojewódzki wpłynęło:

- 29 pracam literackich z 12 szkół,
- 51 grafik komputerowych z 21 szkół,
- 8 pracam komputerowych z 4 szkół,
- 15 skryptów wykonanych w języku kodowania Scratch z 8 szkół.

Ogółem w konkursie wzięło udział 28 szkół.

Nadesłane prace były zgodne z zaproponowanym tematem, promowały zasady bezpieczeństwa na drodze, bądź skutki ich nieprzestrzegania przez rowerzystów lub pieszych. Autorzy wierszy wykazali się doskonałą znajomością zagadnienia, pomysłowością w jego ujęciu i nieprzeciętnymi umiejętnościami poetyckimi. Stopień zainteresowania konkursem świadczy o tym, iż w przyszłości warto go kontynuować.

Koordynatorem konkursu był Pan Witold Muszyński, nauczyciel techniki i informatyki w Szkole Podstawowej nr 4 w Łęcznej. Patronat nad konkursem sprawowali: Lubelski Kurator Oświaty oraz Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Lublinie.

Uczniowie nagrodzeni i wyróżnieni zostali uhonorowani cennymi rzeczowymi nagrodami, zaś ich opiekunowie za popularyzowanie idei konkursu w środowisku szkolnym otrzymali dyplomy.

Sponsorzy nagród:

- **Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie.**
- **MK NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Łęcznej**
- **Rada Rodziców przy Zespole Szkół nr 2 w Łęcznej**

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA JURY VII WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU SZKOLNEGO pt.: „Bądź bezpieczny na drodze” pod honorowym patronatem: Lubelskiego Kuratora Oświaty i Dyrektora WORD-u w Lublinie w dniu 1 kwietnia 2016 r.

Jury w składzie:

- Pani Magdalena Krasna – rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej,
- Pani Emilia Warda - inspektor ds. ochrony zdrowia i spraw społecznych Starostwa Powiatowego w Łęcznej,
- Pan Grzegorz Kuczyński – informatyk, pracownik Urzędu Miejskiego w Łęcznej,
- Pani Anna Czerwonka – polonistka, nauczyciel Zespołu Szkół nr 2 w Łęcznej,
- Pani Katarzyna Szymańska – bibliotekarz, nauczyciel Zespołu Szkół nr 2 w Łęcznej,
- Pan Tadeusz Szydłowski – informatyk, nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 30 w Lublinie,
- Pan Waldemar Stoczkowski - informatyk, nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 27 w Lublinie,

po wnikliwym zapoznaniu się z:

- 29 pracami literackimi z 12 szkół,
- 51 grafikami komputerowymi z 21 szkół,
- 8 pracami komputerowymi z 4 szkół,
- 15 skryptami wykonanymi w języku kodowania Scratch z 8 szkół,

postanawia przyznać następujące nagrody i wyróżnienia w kategoriach:

1. Prace literackie - uczniowie klas I – III szkoły podstawowej:

a) laureaci:

- Mikołaj Żuraw – Publiczna Szkoła Podstawowa w Wierchowiskach Drugich, opiekun- Grażyna Wołoszynek
- Lidia Urban – Szkoła Podstawowa nr 51 w Lublinie, opiekun Marta Maśkiewicz - Popiołek
- Maja Tkaczyk – Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej, opiekun Maria Olech

b) wyróżnienia:

- Magdalena Dzieciuch- Szkoła Podstawowa nr 51 w Lublinie, opiekun Bożena Bejnarowicz
- Julia Świdwerska – Zespół Placówek Oświatowych w Międzyrzeczu Podlaskim, opiekun Małgorzata Rumowska
- Franciszek Korulczyk - Zespół Placówek Oświatowych w Międzyrzeczu Podlaskim, opiekun Małgorzata Rumowska
- Olaf Galant – Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej, opiekun Wioletta Tchórzewska

2. Grafika komputerowa - uczniowie klas IV – VI szkoły podstawowej:

a) laureaci:

- Aleksandra Głodzik – Szkoła Podstawowa w Kamieniu, opiekun Marta Lorek
- Norbert Kudła - Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej,
- Julia Czmuda - Zespół Szkół w Siedliszczu, opiekun Ireneusz Boguszewski

b) wyróżnienia:

- Dawid Malec - Zespół Szkół Publicznych w Suścu, opiekun Mirosława Koper
- Agnieszka Adamczuk - Szkoła Podstawowa w Leśniowicach, opiekun Katarzyna Niebrzydowska
- Kamil Cios - Szkoła Podstawowa nr 51 w Lublinie, opiekun Anna Szewczak
- Nikola Januszek - Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej
- Marta Krysa - Szkoła Podstawowa nr 40 w Lublinie, opiekun Tadeusz Chajewski

3. Prace komputerowe – uczniowie gimnazjum klas I-III

a) laureat:

- Gabriela Ziółkowska – Gimnazjum nr 1 w Niedrzewicy Dużej, opiekun Jan Flis

b) wyróżnienie:

- Żaneta Panuciak – Niepubliczne Gimnazjum w Zawadzie, opiekun Karolina Sierak

4. Skrypty wykonane w języku kodowania Scratch – uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej oraz gimnazjum

a) laureaci:

- Patryk Leszczyński – Szkoła Podstawowa nr 28 w Lublinie, opiekun Anna Szum
- Elżbieta Bury - Szkoła Podstawowa nr 30 w Lublinie, opiekun Joanna Poniatowska
- Maksymilian Rej - Szkoła Podstawowa nr 21 w Lublinie, opiekun Iwona Sumorek

b) wyróżnienie:

- Piotr Maksymiuk - Szkoła Podstawowa nr 7 w Świdniku, opiekun Ewa Sarnowska

Na tym protokół zakończono i podpisano.

mgr Witold Muszyński
- Szkoła Podstawowa nr 4
w Łęcznej

ROWER, ZDROWIE, TURYSTYKA I BEZPIECZEŃSTWO

*„Dobro młodego pokolenia niech będzie troską
Waszego życia i Waszej pracy Wychowawczej.”*

Jan Paweł II

Skażenie środowiska naturalnego to jeden z najważniejszych problemów współczesności. Rower jest jednym z nielicznych środków transportu, które nie wydzielają spalin i nie powoduje hałasu. Na rowerze możemy czas spędzić aktywnie, na świeżym powietrzu, korzystając z piękna rodzimego krajobrazu. Dzięki temu lepiej poznajemy miasto i okolicę. Wycieczka rowerowa za miasto to znakomity sposób na tani, ekologiczny i przyjemny relaks. Podczas jazdy rowerem można podziwiać otoczenie i odkrywać wcześniej nieznanne miejsca. Aby jednak wrócić z niej cało, zdrowo i z pięknymi wspomnieniami, musimy zadbać o bezpieczeństwo rowerzystów już od najmłodszych lat. Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej dysponuje Miasteczkiem Ruchu Drogowego umożliwiającym naukę zasad bezpiecznego zachowania na drodze już od oddziału przedszkolnego.

Pogarszający się stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce wymaga podejmowania różnorodnych działań zmierzających do poprawy tej sytuacji. Im wcześniej zadamy o kształtowanie właściwych zachowań pieszych i rowerzystów, tym lepsze uzyskamy efekty. Atrakcyjną formą realizacji zagadnień z zakresu wychowania komunikacyjnego wśród dzieci i młodzieży są konkursy i turnieje międzyszkolne. Imprezy takie nie tylko propagują zasady bezpiecznego poruszania się po drogach wśród najmłodszych, ale też sprzyjają integracji środowiska uczniów i grona nauczycielskiego.

Rozumiejąc powyższy problem, realizujemy w naszej placówce od wielu lat program edukacyjno – wychowawczy pt.: „Opracowanie i realizacja międzyszkolnych form edukacji komunikacyjnej w Łęcznej”. Od siedemnastu lat przy współpracy z Komendą Powiatową Policji i Urzędem Miasta organizujemy Międzyszkolny Turniej Rowerowy o Puchar Burmistrza dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

MIĘDZYSZKOLNY TURNIEJ ROWEROWY PO RAZ SIEDEMNAŚCI

Już po raz XVII w Zespole Szkół Nr 2 w Łęcznej odbył się Międzyszkolny Turniej Rowerowy o Puchar Burmistrza. Turniej ten jest potwierdzeniem dbałości o bezpieczeństwo dzieci młodzieży, a jednocześnie prezentacją wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych. Cele tej imprezy są w programie wychowawczym każdej placówki oświatowej, dlatego w tegorocznym turnieju wzięło udział 11 szkół z powiatu łęczyńskiego, w tym 4 gimnazjów - łącznie 40 uczniów. Organizatorem turnieju była Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej przy współpracy z Urzędem Miasta i Komendą Powiatową Policji.

W uroczystości uczestniczyli zaproszeni goście:

- Pan Jerzy Surma - Starszy Wizytator Kuratorium Oświaty w Lublinie,
- Pan Ryszard Pasikowski - Dyrektor WORD w Lublinie,
- Pani Lidia Kwietniewska-Nazimek - Kierownik Wydziału Szkolenia i Promocji BRD w Lublinie,
- mł. insp. Jarosław Bryła – p.o. Komendant Powiatowy Policji w Łęcznej,
- Pan Kazimierz Radko - Sekretarz Powiatu Łęczyńskiego,
- Pan Leszek Włodarski – z-ca Burmistrza Łęcznej,
- Pan Jerzy Forsyjak - Honorowy Wiceprezes ZO PZM w Lublinie,
- Pan Adolf Komosa - Członek Okręgowej Komisji BRD ZO PZM w Lublinie,
- Pani Anna Judin-Bojarczuk – Przewodnicząca Rady Rodziców Zespołu Szkół nr 2 w Łęcznej.

Otwarcia turnieju dokonał Pan Leszek Włodarski – z-ca burmistrza miasta. Test opracowali policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej, zaś tor przeszkód przygotował Pan Jacek Grzegorzcyk – nauczyciel z SP nr 4 w Łęcznej. Koordynatorem turnieju był Pan Witold Muszyński – koordynator Szkolnej Edukacji Motoryzacyjnej. Imprezę uświetnił występ zespołu tanecznego z kl. IIc SP nr 4 pod kierunkiem Pani Bożeny Dudzicz.

Zmagania uczniów rozpoczęły się testem znajomości przepisów ruchu drogowego. Pytania dla uczestników przygotowali łączynscy policjanci. Następnie każdy z uczestników turnieju miał za zadanie pokonać na rowerze tor przeszkód, wykazując się znajomością przepisów w praktyce. Kolejnym zadaniem było udzielenie pomocy przedmedycznej osobie poszkodowanej. Drużyny miały za zadanie również pokonać trasę na miasteczku ruchu drogowego. Nad prawidłowym przebiegiem turnieju czuwali funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej. Nasza szkoła dysponuje Miasteczkiem Ruchu Drogowego umożliwiającym naukę zasad bezpiecznego zachowania na drodze już od najmłodszych lat.

WYNIKI:

Szkoły podstawowe

Drużynowo:

- I miejsce i puchar burmistrza – Szkoła Podstawowa w Puchaczowie
- II miejsce – Szkoła Podstawowa w Ostrówku,
- III miejsce – Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęcznej,
- IV miejsce – Szkoła Podstawowa w Ludwinie,
- V miejsce – Szkoła Podstawowa w Nadrybiu,
- VI miejsce – Szkoła Podstawowa nr 2 w Łęcznej,
- VII miejsce – Szkoła Podstawowa w Milejowie.

Gimnazja

Drużynowo:

- I miejsce i puchar burmistrza – Gimnazjum Publiczne w Puchaczowie,
- II miejsce – Gimnazjum nr 2 w Łęcznej,
- III miejsce – Gimnazjum nr 1 w Łęcznej,
- IV miejsce – Gimnazjum nr 1 w Milejowie.

Indywidualnie:

- w kategorii szkoły podstawowe

- I miejsce i puchar burmistrza - Laura Sadowska z SP w Puchaczowie,

- w kategorii gimnazjum

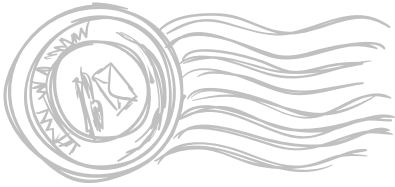
- I miejsce i puchar burmistrza - Rafał Muszyński z Gimnazjum nr 2 w Łęcznej.

W tegorocznym turnieju, dzięki sponsorom, do wygrania były cenne nagrody: śpiwory, plecaki turystyczne, torby podróżne, piłki nożne. W tym turnieju nie było przegranych, gdyż każdy jego uczestnik otrzymał nagrodę lub upominek w postaci karimaty lub zestawu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Sponsorzy nagród:

- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie,
- Gmina Łęczna,
- MK NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Łęcznej,
- Rada Rodziców przy Zespole Szkół nr 2 w Łęcznej,
- Zespół Szkół nr 2 w Łęcznej.

KĄCIK FILATELISTYCZNY

13. maja 1947 roku Poczta Białorusi przystąpiła do Światowego Związku Pocztowego.

20. marca 1992 roku Republika Białorusi wydała pierwszy znaczek pocztowy.

2. czerwca 2005 roku Poczta Republiki Białorusi wyemitowała serię czteroznaczkową poświęconą bocianowi czarnemu (*Ciconia nigra*).

W bieżącym numerze Zielonego Biuletynu prezentuję Państwu serię znaczków Republiki Białorusi, z bocianem czarnym, ptakiem objętym ochroną prawną strefową.

Pragnę zwrócić uwagę czytelników na zagrożenie tego gatunku, ponieważ obserwuje się systematyczny spadek liczebności spowodowany m. i. zmniejszaniem się bazy pokarmowej.

Bocian czarny zamieszkuje Eurazję. Jest ptakiem wędrownym. Zimuje w Afryce i południowej Azji. Na zimowiska do Afryki odlatuje na przełomie sierpnia i września.

W Europie Środkowej jest rzadkim ptakiem lęgowym. Żyje najczęściej w wilgotnych lasach, na terenach podmokłych, w pobliżu rzek, na podmokłych łąkach i trzęsawiskach, tam gdzie są dogodne warunki żerowania. Gniazda zakłada w koronach drzew. W Polsce występuje na całym obszarze kraju jako nieliczny ptak lęgowy. Objęty jest ścisłą ochroną prawną. Wokół gniazd tworzone są specjalne strefy ochronne w promieniu do 100 metrów. W okresie lęgowym celem zapewnienia spokoju obowiązuje znacznie powiększona strefa o wielkości do 500 metrów.

Jest ptakiem bardzo płochliwym, unika zgiełku, a tym samym sąsiedztwa osad ludzkich. Gniazda zakłada na wysokich drzewach w głębi drzewostanu. Spokrewniony jest z dobrze nam znanym bocianem białym *Ciconia ciconia*, bardzo towarzyskim pta-

kiem, który nie unika ludzi, a gniazda buduje najchętniej przy osadach.

Bocian czarny ma pokryte czarnymi piórami, jedynie białe pióra pokrywają pierś, brzuch i pokrywy podogonowe. Dorosłe ptaki mają czerwoną skórę wokół oczu, dzioba oraz mają czerwone nogi.

Życzę miłej lektury.

Lechosław Mikołajko, Poznań.

ZAPACHNIAŁO WIOSNĄ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
W LUBARTOWIE

Alicja Gliwka, kl. IV d „Wiosna”

Martyna Mioduchowska, kl. IV a
„Rozkwitające pąki”

Bartłomiej Różyk, kl. VI c „Wiosna”

Krzysztof Włosek, VI c „Wiosna w obiektywie”